

~~07 AUG. 2024~~ 07 AUG. 2024

ONTWERPBESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING NATURA 2000-ACTIVITEIT

Zaaknummer : OMG-029979/DMS450520
DSO-nummer : 20240409 01562 000
Betreft : ontwerpbesluit positieve weigering omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit
Locatie : Kalverpolder enkele percelen, gemeente Zaanstad

Samenvatting

Op 9 april 2024 heeft Staatsbosbeheer een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet voor een Natura 2000-activiteit. De aanvraag heeft betrekking op enkele percelen in de Kalverpolder, die zijn gelegen tussen de Leeghwaterweg (N515) en Engewormer, zie bijlage 1 bij dit besluit. Het gaat hierbij om het omvormen van deze percelen naar natuur. Doel is veenmoeras te ontwikkelen. Het plangebied ligt in het Natura 2000-gebied 'Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder'.

De aangevraagde omgevingsvergunning in de Kalverpolder in gemeente Zaanstad sectie A nr. 119, 120 en 310 wordt geweigerd voor de volgende werkzaamheden:

- Het bestrijden van pitrus op bepaalde delen van de percelen door de vegetatie te maaien en het maaisel af te voeren (m.a.w. de percelen omzetten van agrarisch in natuurbeheer);
- Het plaggen van gedeelten van percelen;
- Het graven van enkele petgaten in delen van de percelen;
- Het gebruiken van de vrijgekomen grond om kades te versterken rondom het plangebied.

Deze wordt geweigerd, omdat uit de aanvraag is gebleken dat er geen significant negatief effect optreedt voor Natura 2000-gebied 'Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder' of enig ander Natura 2000-gebied.

Voor u houdt dit besluit in dat u uw project zonder vergunning kunt uitvoeren. Wij hebben rekening gehouden met de volgende omstandigheden:

- De werkzaamheden vinden plaats tussen 2 september 2024 en 31 december 2024.
- De bij de werkzaamheden vrijkomende grond wordt lokaal in het natuurgebied hergebruikt.

Er is rechtsbescherming van toepassing op dit besluit. Meer informatie hierover vindt u aan het eind van dit besluit.

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag
- B. Besluit
- C. Onderbouwing van het besluit
- D. Wettelijk kader
- E. Overige wet- en regelgeving
- F. Procedure
- G. Kennisgeving

A. Onderwerp aanvraag

Staatsbosbeheer is voornemens enkele percelen gelegen binnen de Kalverpolder om te vormen naar natuur. Doel hiervan is veenmoeras te ontwikkelen, via een zo volledig mogelijke gradiënt van aan de ene kant open water, via verlanding, veenmosrietland, ruigten en zomen naar de andere kant overjarig riet. De werkzaamheden worden zodanig uitgevoerd, dat de gehele gradiënt van deze milieus tot ontwikkeling kan komen. De percelen zijn recent verworven en hadden tot voor kort nog een regulier agrarisch gebruik. De werkzaamheden bestaan uit het in natuurbeheer nemen van enkele percelen, het bestrijden van pitrus, het maken van plagzones en het graven van enkele petgaten. De vrijkomende grond wordt benut om kades rondom het plangebied te versterken.

De werkzaamheden vinden plaats tussen 2 september 2024 en 31 december 2024.

B. Besluit

Op grond van artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit zijn wij voornemens te besluiten, de aanvraag van Staatsbosbeheer om een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit als genoemd in artikel 5.1, eerste lid, onder e van de Omgevingswet voor het omvormen naar natuur van enkele percelen in het Natura 2000-gebied 'Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder', te **weigeren**.

Uit onze beoordeling van de aanvraag blijkt dat er voor het project geen vergunning nodig is. De werkzaamheden kunnen zoals aangevraagd uitgevoerd worden zonder vergunning.

Dit besluit baseren wij op de inhoud van de aanvraag en op de door de aanvrager verstrekte gegevens. Wij hebben daarbij in het bijzonder acht geslagen op de volgende aspecten:

1. In bepaalde delen bestaan de werkzaamheden enkel uit het bestrijden van pitrus door de vegetatie te maaien en het maaisel af te voeren (m.a.w. de percelen omzetten van agrarisch in natuurbeheer).
2. In bepaalde percelen wordt geplagd.
3. In bepaalde percelen worden petgaten gegraven.
4. Vrijgekomen grond wordt hergebruikt om kades rondom het plangebied te versterken.
5. De werkzaamheden vinden plaats tussen 2 september 2024 en 31 december 2024, vermoedelijk tussen 9 september en 1 december; de verwachte doorlooptijd van de werkzaamheden is 6 weken.
6. Er wordt gebruik gemaakt van een midigraver 100 kWh (STAGE IV) en een rupsdumper 150 kWh (STAGE V).
7. Wij gaan ervanuit dat overdag wordt gewerkt.

Stukken opnemen

De volgende stukken uit de aanvraag maken deel uit van de beschikking:

- Bijlage 1 bij dit besluit: Plangebied

C. Onderbouwing van het besluit

Het besluit en de verbonden voorschriften baseren wij op onderstaande, inhoudelijke onderbouwing. Bij deze onderbouwing zijn de algemene en specifieke beoordelingsregels zoals opgenomen in paragraaf 8.6.2 van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (§ 8.5.1.1 en § 8.5.1.2) toegepast.

Bijgevoegde stukken

Voor de beoordeling van de aanvraag hebben wij gebruik gemaakt van de bij de vergunningaanvraag ingediende documenten:

- Ingevuld DSO aanvraagformulier Staatsbosbeheer, ingediend 9 april 2024.
- Projectplan inrichting locatie 'De Goede' in de Kalverpolder, Staatsbosbeheer, 9 april 2024.
- Quickscan Natuur-activiteit Omgevingswet, Inrichting percelen 'De Goede' in de Kalverpolder, Natuurlijke Zaken, 16 februari 2024.
- AERIUS berekening met kenmerk Ra8mJohe5RLG (09 april 2024) enkelvoudige berekening aanlegfase.
- AERIUS berekening met kenmerk Riagh1THqb7F (09 april 2024) verschilberekening intern salderen.
- Memo toelichting AERIUS-berekeningen, Staatsbosbeheer, 9 april 2024.

Daarnaast hebben wij ook gebruik gemaakt van de volgende informatiebronnen:

- Profielendocumenten (Min LNV, 2008)
- Definitieve aanwijzingsbesluit van het natuurgebied (Min E&L)
- Beheerplan Natura 2000 gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder periode 2023-2029.

Inhoudelijke beoordeling

De beoordeling van de aanvraag en de bijbehorende belangenafweging vindt plaats in twee stappen:

1. Identificeren mogelijke negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden
2. Toets aan de instandhoudingsdoelstellingen

Beoordeling van de maatregel als zijnde noodzakelijk voor het beheer van het Natura 2000-gebied

Het Natura 2000-gebied is ter plaatse een HRL gebied, dat onder meer is aangewezen voor de habitattypen ruigten en zomen en veenmosrietland. Daarnaast is door medewerkers van Staatsbosbeheer bewijsmateriaal gevonden dat ook de aangewezen noordse woelmuis in het terrein (plangebied) voorkomt. Daarmee is deze soort in het plangebied ook via het gebiedenspoor beschermd en niet alleen via het soortenspoor.

Wij hebben in het Natura 2000-Beheerplan Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder 2023-2029 gekeken, in hoeverre bovengenoemde maatregelen daarin expliciet staan opgenomen. In het beheerplan staan dergelijke maatregelen in algemene termen inderdaad benoemd, maar er staat niet concreet bij op perceelsniveau waar deze maatregelen dienen te worden getroffen. In het beheerplan staan expliciet de volgende werkzaamheden voor Kalverpolder benoemd:

- Het meerdere malen maaien (en afvoeren) van pitrus;
- Duurzame bescherming van oevers; hiervoor wordt het vrijgekomen materiaal gebruikt.
- Verbetering kwaliteit watersysteem: het graven van de petgaten kan in dit kader worden gezien.
- Het cyclisch maaien en afvoeren van areaal dat kwalificeert als ruigten en zomen.

In de Kalverpolder betreft het maatregelen ten behoeve van instandhouding van Ruigten en Zomen (type harig wilgenroosje H6430B) en Veenmosrietlanden (H7140B) (pagina 23-27). Voorts staan in tabel 23 van het Beheerplan maatregelen benoemd waarmee de waterkwaliteit wordt verbeterd. Dit varieert van het beëindigen van bemesting/agrarisch gebruik, tot het isoleren van wateren zodanig dat deze niet door gebiedsvreemd water worden beïnvloed. Plagwerkzaamheden alsmede het graven van petgaten worden benoemd als maatregelen om verlanding op gang te brengen. Dit is noodzakelijk voor het laten ontstaan van nieuw areaal van veenmosrietland, maar dit lukt alleen indien de waterkwaliteit van voldoende niveau is (pagina 40-41). Tot slot wordt actief vegetatiebeheer genoemd; dit is in lijn met het voorgestelde beheer, met het oogmerk een zo compleet mogelijke gradiënt van veenmoeras te laten ontstaan (pagina 41).

Wij interpreteren de situatie daarom zo, dat de voorgenomen werkzaamheden moeten worden gezien als passend binnen de maatregelen zoals ze in het Beheerplan zijn benoemd. Dit betekent dat de volledige werkzaamheden als natuurherstelmaatregelen mogen worden beschouwd. Dit betekent dat er geen sprake is van vergunningplicht in het kader van de Omgevingswet voor wat betreft het onderwerp natuur. Dit geldt voor Natura 2000, flora en fauna alsmede houtopstanden (indien van toepassing).

Wel geldt voor alle drie de onderdelen van het natuurbeschermingsrecht ten allen tijde de specifieke zorgplicht. Die zal bij de werkzaamheden dus zijn doorwerking moeten krijgen. Wij adviseren u dan ook een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen, waarin uitgewerkt wordt hoe u aan deze vormen van zorgplicht voldoet. Wij willen u in dezen zeker wijzen op het verstoren en/of doden van noordse woelmuis. Bottom line dient het doden van beschermde soorten (waaronder noordse woelmuis) te worden voorkomen.

Wij gaan er gezien uw stukken vanuit dat specifieke zorgplicht voor houtopstanden in uw geval niet aan de orde is, aangezien er alleen twee losse bomen dienen te worden verwijderd. De specifieke zorgplicht voor Natura 2000 gebieden en soorten geldt wel. Indien u dat op prijs stelt, kunt u een concept ecologisch werkprotocol aan ons voorleggen voordat de werkzaamheden beginnen.

Identificeren mogelijke negatieve effecten

Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren, dienen enkele werktuigen te worden ingezet. Bij deze werktuigen komt stikstofemissie vrij. Doordat de werkzaamheden plaatsvinden binnen het Natura 2000-gebied, leidt dit, ondanks dat de emissies zeer laag zijn (minder dan 15 kg NO_x per jaar) direct tot stikstofdepositie.

Nu er sprake is van natuurherstelmaatregelen wordt er aan beoordeling van een stikstofeffect niet verder toegekomen. Overigens kan ook intern gesaldeerd worden met bemeste percelen, aangezien de betreffende percelen een agrarisch beheer hadden en omgezet worden naar natuur. Dit betekent dat er geen toename is als gevolg van stikstofdepositie.

Conclusie: significante gevolgen door stikstofdepositie zijn uit te sluiten.

Kalverpolder is alleen aangewezen als Habitatrichtlijngebied. Blijkens de quickscan voor het project van Natuurlijke Zaken komen op enkele locaties aan de randen van percelen waar gewerkt wordt vegetaties met harig wilgenroosje voor. Deze zouden zich kunnen ontwikkelen tot H6430B. Uit voorzorgsoogpunt dienen deze locaties te worden gespaard bij de werkzaamheden. Andere habitattypen (laagveenheide en veenmosrietland) komen op de werklocaties niet voor zodat hierop bij voorbaat significant negatieve gevolgen zijn uit te sluiten.

Op vogels zijn effecten op voorhand uit te sluiten aangezien die niet als instandhoudingsdoel voor Kalverpolder zijn aangewezen.

Verstoring van de aangewezen noordse woelmuis is niet op voorhand uit te sluiten. Hiervoor zijn bepaalde voorzorgsmaatregelen nodig.

Toets aan de instandhoudingsdoelstellingen

Nu er sprake is van natuurherstelmaatregelen, dient deze beoordeling te worden gezien als een beoordeling in het kader van specifieke zorgplicht.

Broedvogelsoorten

Natura 2000-onderdeel Kalverpolder is alleen in het kader van de Habitatrichtlijn (HRL) aangewezen. Daarom zijn er geen specifieke zorgplichtvereisten voor aangewezen broedvogels.

Niet-broedvogelsoorten

Natura 2000-onderdeel Kalverpolder is alleen in het kader van de Habitatrichtlijn (HRL) aangewezen. Daarom zijn er geen specifieke zorgplichtvereisten voor aangewezen niet-broedvogels.

Habitattypen

De maatregelen worden getroffen om habitattypen te helpen ontwikkelen. Op de te ontwikkelen percelen zijn op dit moment geen kwalificerende habitattypen aanwezig. Blijkens de quickscan voor het project van Natuurlijke Zaken komen op enkele locaties aan de randen van percelen waar gewerkt wordt vegetaties met harig wilgenroosje voor. Deze zouden zich kunnen ontwikkelen tot H6430B ruigten en zomen type harig wilgenroosje. Uit voorzorgsoogpunt dienen deze locaties te worden gespaard bij de werkzaamheden. Omdat er geen schade is aan andere habitattypen, zijn (significant) negatieve gevolgen voor de habitattypen H4010B laagveenheide en H7140B veenmosrietland uit te sluiten.

Habitatsoorten

Noordse woelmuis

De noordse woelmuis komt voor in het plangebied. Dat betekent dat in het kader van specifieke zorgplicht voorzorgsmaatregelen dienen te worden genomen om verstoring of bottom line doden van dieren te voorkomen.

Overige soorten: kleine modderkruiper, bittervoorn, meervleermuis

Aangezien niet in het water wordt gewerkt, zijn (significant) negatieve gevolgen voor de aangewezen vissoorten uit te sluiten.

Wij gaan ervanuit dat overdag wordt gewerkt. Dat betekent dat op de aangewezen meervleermuis, die gebruik maakt van het plangebied als foerageergebied, (significant) negatieve gevolgen zijn uit te sluiten. In de quickscan is in ieder geval aangegeven dat er geen effecten zijn. Dit kan echter alleen indien overdag dan wel buiten de actieve periode van de soort gewerkt wordt.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande wordt geconcludeerd dat **geen** omgevingsvergunning op grond van artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit in samenhang gelezen met artikel 5.1 eerste lid, aanhef en onder e van de Omgevingswet kan worden verleend aan Staatsbosbeheer voor het ontwikkelen van veenmoeras op de kadastrale percelen Zaanstad sectie A nr. 119, 120 en 310, omdat er geen sprake is van een vergunningplicht. Dit geldt ten aanzien van de activiteit, voor zover deze overeenkomstig de aanvraag en de hiervoor ingediende bijlagen wordt uitgevoerd.

Slotoverwegingen

Deze positieve weigering bevat een beoordeling op grond van de huidige plannen, het huidige recht (de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie), het huidige beleid en de huidige berekeningsmethodiek.

Indien de plannen in vorm of omvang veranderen of het recht, het beleid of de berekeningsmethodiek wijzigen, kan dat tot gevolg hebben dat aan deze positieve weigering geen rechten meer kunnen worden ontleend. Voorgaande betekent dat wanneer het recht of het beleid verandert of wanneer er een nieuwe berekeningsmethodiek (een nieuwe AERIUS-versie) is vóórdat de (bouw-voorbereidende) werkzaamheden aanvangen u opnieuw zult moeten toetsen of er een vergunning nodig is voor een activiteit als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef onder e van de Omgevingswet.

Wanneer u de werkzaamheden op een andere wijze dan in de aanvraag en de aanvullende informatie door u is aangegeven uitvoert, dient u opnieuw te toetsen of er een vergunningplicht is.

Wij kunnen in voorgaande situaties handhavend optreden door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

D. Wettelijk kader

Wij hebben de aanvraag voor een activiteit als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e van de Omgevingswet behandeld volgens Paragraaf 16.5.2 van de Omgevingswet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland zijn het bevoegd gezag ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is gemandateerd om namens Gedeputeerde Staten een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te verlenen.

Natura 2000-activiteit

Op grond van artikel 5.1, eerste lid, onder e van de Ow is een vergunning vereist voor een Natura 2000-activiteit, waarmee wordt bedoeld het uitvoeren van projecten die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied. Zodanige projecten zijn in ieder geval projecten die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

Beschermde gebieden

De aanvraag heeft betrekking op het Natura 2000-gebied 'Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder'. Dit Natura 2000-gebied is aangewezen als Habitatrichtlijngebied en Vogelrichtlijngebied.

Voor een omschrijving van de doelen en hun staat van instandhouding wordt verwezen naar de gebiedendatabase (www.natura2000.nl/gebieden/noord-holland).

E. Overige wet- en regelgeving

De voorbereiding van deze omgevingsvergunning heeft plaatsgevonden overeenkomstig met de Omgevingswet en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Uw aanvraag heeft betrekking op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is.

F. Procedure

Bij het stand komen van ons besluit is een reeks procedurele stappen gevolgd. De belangrijkste elementen in de besluitvorming van deze beschikking zijn:

Participatie

Voor het aangevraagde initiatief heeft participatie plaatsgevonden.

Ontvangst

De aanvraag is ontvangen op 9 april 2024. Per ommekeer is hiervan een ontvangstbevestiging verzonden.

Ontvankelijkheid aanvraag

De ontvankelijkheid van de aanvraag is beoordeeld.

Ter inzage

De aanvraag, ontwerpbeschikking en overige bijbehorende stukken worden 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode van terinzagelegging kan een ieder zijn zienswijzen kenbaar maken.

Zienswijzen

P.M.

Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit
P.M.

G. Kennisgeving

Dit besluit en de bijbehorende stukken worden gepubliceerd op www.officielebekendmakingen.nl.

Heeft u nog vragen?

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord via 088-10 21 300. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

P.M.
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Rechtsbescherming

P.M.

Kopie: Gemeente Zaanstad

Bijlage: 1. Kaart plangebied

Bijlage 1: Plangebied

